

Voxit-keskustelun tulokset: Nuorisokeskustelun kooste

9.4.2026

Hankeasiantuntija Sonja Kortelainen

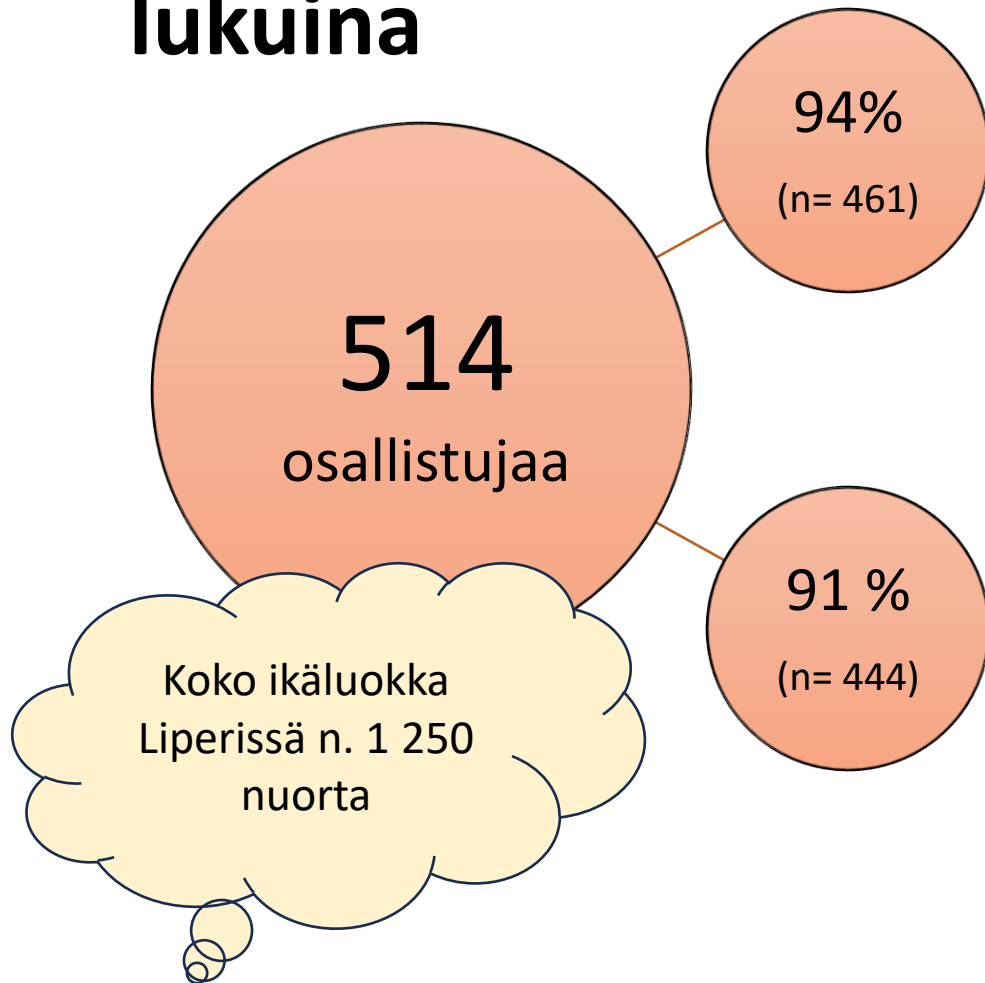
Nuorten Liperi

Haluatko vaikuttaa siihen, millaisia palveluja nuorille on Liperissä nyt ja tulevaisuudessa?
Osallistu keskusteluun.

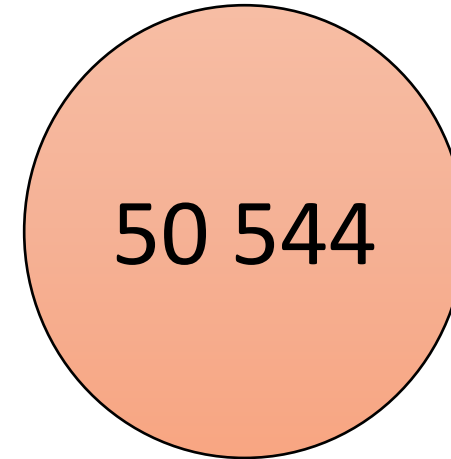
Keskustelu oli auki 16.2.-15.3.2026

Keskustelu oli tarkoitettu 12-19-vuotiaille.

Keskustelu lukuina

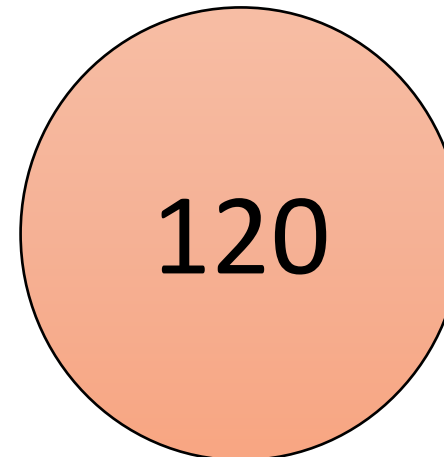

• 12-19-
vuotiaita

**Annettuja
ääniä**

• 6.-9.
luokalla

Väitteitä

- 24 aloitusväitettä
- 96 nuorten omaa väitettä

Suora linkki tulosraporttiin:

[Nuorten keskustelun verkkoraportti](#)

Keskustelun toteutus

Vastaajista 69 % piti
Voxitia helppona tapana
osallistua (*12)

- Kunnan hallinnossa (hyvinvointijohtaja & hankeasiantuntija) laadittiin pohjaväitteet, jotka nuorisovaltuusto käsitteli ennen niiden julkaisua (11.2.2026).
- Keskustelu avattiin yleisölle 16.2.2026.
- Ylämyllyn koulun Patteriston yksikössä eli yläkoulussa äidinkielen tunneilla käsiteltiin vaikuttamista ja hyviä väitteitä. Koulupäivän aikana äänestettiin Voxit-keskustelun väitteistä ja oppilaat lisäsivät omilta laitteiltaan keskusteluun uusia väitteitä.
  - Väitteiden lisäysvaiheen päättyessä vastaajia oli noin 120
  - Talviloman jälkeen väitteitä äänestettiin uudelleen luokanvalvojien varteissa
- Koko kohderyhmänä ollut ikäluokka Liperissä n. 1 250 henkeä eli kokonaisuudessaan ikäluokka tavoitettiin erinomaisen hyvin (36-41 % hieman laskentatavasta riippuen)
  - Koko keskustelun aikana luokassa äänestäminen painottui, muiden nuorten tavoittaminen oli vaikeampaa.
  - Patteriston yksikössä opiskelee noin 460 7.-9. luokan oppilasta, mistä voi päätellä, että muita vastaajia, kuten lukioikäisiä, oli hyvin vähän.

Mielipideryhmät

Voxit muodosti äänestäjistä 2 mielipideryhmää.

Ryhmä A – Palveluja ja kehittämistä painottavat

237 vastaajaa

- Korostaa uusia palveluja, liikunta- ja vapaa-ajan mahdollisuuksia
- Myönteisempi suhtautuminen suuriin kehityshankkeisiin ja uusiin palveluihin (esim. uimahalli, huvipuisto)
- Näkee Liperin kehittämisen mahdollisuudet laajempina investointeina
- 36 % kokee kuuluvansa johonkin vähemmistöön
- 60% pitää itseään maalaisena

Ryhmä B – Arjen toimivuuteen keskittyvät

254 vastaajaa

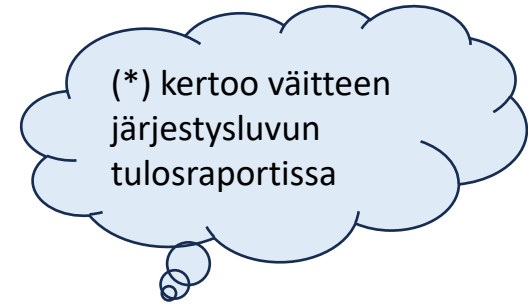
- Ryhmää A positiivisempi suhtautuminen koulun, nuorisotilojen ja arjen nykyisten perusratkaisujen toimivuuteen
- Huomattavasti varovaisempi suhtautuminen investointeihin ja hankintoihin
- 15 % kokee kuuluvansa johonkin vähemmistöön
- 39% pitää itseään maalaisena
- Enemmän ohi-vastanneita

- Ryhmien välillä ei ole vastakkaisuutta, vaan painotuseroja
- Analyysin kannalta hedelmällisempää kuin vertailla ryhmien välisiä eroja on tarkastella nuorten keskustelun väitteitä teemoittain

Miten mielipiteet jakaantuivat? 1/2

Väitteet, joista vallitsi laaja yksimielisyys

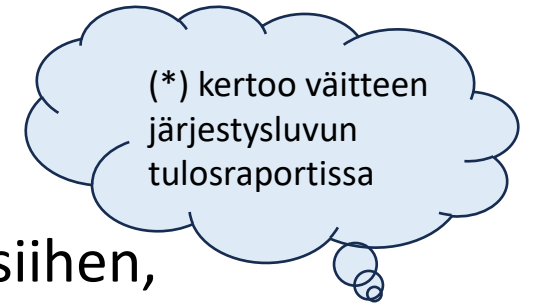
- Nuoret olivat selvästi samaa mieltä erityisesti koulun arkeen ja viihtyvyyteen liittyvistä parannuksista, kuten:
  - koulutilojen istumapaikat (esim. *65, *81, *174)
  - ruokailuun liittyvät kehittämistoiveet (esim. *115, *163)
  - kouluympäristön käytännön parannukset (esim. *73 eli toive parempilaatuisesta vessapaperista)

Väitteet, jotka jakoivat mielipiteitä

- Keskustelussa oli melko vähän vastaajia ”jakaneita” väitteitä eli vastakkainasettelua ilmeni vähän.
  - Selkeää jakautumista esiintyi eniten suuria investointeja koskevissa ehdotuksissa, esim. huvipuisto (*27), vesipuisto (*28)
  - Jakautumista oli havaittavissa myös vaikuttamismahdollisuuksiin (*8, *9) ja omaan tulevaisuuteen liittyvät näkemykset (esim. *11, *123)

Miten mielipiteet jakaantuivat? 2/2

Epävarmuutta herättäneet väitteet

- Useissa väitteissä yli 30 % osallistujista valitsi ohita. Tämä viittaa siihen, etteivät kaikki teemat koskettaneet kaikkia nuoria samalla tavalla. Tällaisia väitteitä olivat esim.
  - harrastus- ja tapahtumakohtaiset ehdotukset (*217 liikuntatapahtuma, *331 koripallo)
  - yksittäisiin alueisiin kohdistuvat kehittämistoimet (*145 Kaatamo, *218 Tutjuntie, *146 Viinijärvi)
  - Viestinnän mukaan myös perinteisissä kyselyissä (esim. webropol) saadaan nuorilta paljon ”en tiedä” -vastauksia.
    - Ohita-vastauksia ei kuitenkaan ollut suhteellisesti enempää kuin muissa aiemmin toteutetuissa voxit-keskusteluissa
  - Vähiten ohi-vastauksia saaneet väitteet liittyivät pääosin koulun arkeen, viihtyvyyteen ja ruokailuun.
    - Näissä teemoissa nuorilla on selkeä mielipide ja matala kynnyks ottaa kantaa.

Keskustelun aiheet

- Koska keskusteluun osallistuminen tapahtui suurelta osin yläkoulussa, myös väitteiden aiheet painottuivat paljon sinne.
- Moderoinnissa karsittiin jonkin verran vain yläkouluun kohdistuneita väitteitä, jotta keskustelu pysyisi kiinnostavana myös muille.
- Väitteet sijoittuivat seuraaviin pääaiheisiin:
  - 1) **Koulu & oppiminen**
    - Koulunkäyntiin liittyvät väitteet: lukujärjestys, välitunnit, säännöt, koulutilat ja ruokailu
  - 2) **Hyvinvointi & osallisuus**
    - Osallisuus, yhdenvertaisuus, mielen hyvinvointi, kiusaaminen ja turvallisuus
  - 3) **Tulevaisuus, asuminen & työ**
    - Asuminen, tulevaisuuden suunnat, kesätyöt, identiteetti
  - 4) **Nuorisotilat & vapaa-aika**
    - Nuorisolle sopivat tilat, nuokkarit, harrastukset ja liikunta vapaa-ajalla
  - 5) **Palvelut**
    - palvelut ja liiketoiminta (esim. kaupat, ravintolat), harrastamisen paikat, liikenne
  - 6) **Infra & ympäristö**
    - rakennettu ympäristö, väylät

Koulu & oppiminen

Koulunkäyntiin liittyvät väitteet:
lukujärjestys, välitunnit, säännöt,
koulutilat ja ruokailu

Yhteenveto koulukeskustelusta

- Patteriston yksikön **koulutilojen viihtyisyyteen** liittyen tuli useita toiveita, jotka olivat myös eniten kannatettuja äänestäneiden kesken. Näillä väitteillä oli myös hyvin vähän vastustajia. Tässä ryhmässä eniten kannatusta saaneita väitteitä:
  - Koulun sisälle voisi hommata enemmän mukavia istumapaikkoja, 86% samaa mieltä. (*65)
  - Enemmän säkkituoleja koululle, 79 % samaa mieltä. (*81)
  - Ylämyllyn yläasteelle enemmän istumapaikkoja ulos, 78 % samaa mieltä. (*174)
- Kännykkäkeskustelu oli myös samanmielistä. (Aiheesta erillinen koonti edempänä)
- Koulun toimintakulttuuriin liittyvistä kannatetuimpia olivat väitteet:
  - Koulun toiminnassa pitäisi kuunnella enemmän oppilaiden ideoita, 75 % samaa mieltä. (*20)
  - Oppiaineiden opiskelussa tulisi olla enemmän vapaata työskentelyä, 74 % samaa mieltä. (*185)
- Myös koulun ilmapiiriin, opiskelurauhaan, kiusaamiseen ja Wilma-merkintöihin otettiin kantaa.
  - 46 % vastanneista oli sitä mieltä, että Ylämyllyn koulussa on hyvä ilmapiiri. Väitteestä eri mieltä oli 19 %. (*357)
  - 45 % vastanneista koki, että omassa koulussa puututaan kiusaamiseen riittävästi. 21 % oli väitteen kanssa eri mieltä. (*14)
  - Suurin osa eli 64 % ei uskonut, että kiusaamista olisi yläkoulussa vähemmän, jos puhelimia ei saisi käyttää välitunnilla. 15 % oli kuitenkin väitteen kanssa samaa mieltä. (*24)

Välitunnit

- Väitteistä on huomattavissa, että keskustelu toteutettiin kylmän pakkasjakson aikana. Tämä poiki suuren määrän mm. **pakkasrajoihin** liittyviä väitteitä, joista osa poimittiin mukaan keskusteluun. Yläkoululla ei ole tällä hetkellä tarkkaa pakkasrajaa ulkovälitunteja varten, vaan pakkasen lisäksi muu säätilanne vaikuttaa asiaan.
  - Ulkovälituntien pakkasraja tulisi olla -17 astetta, 53 % samaa mieltä, 26 % eri mieltä. (*50)
  - Ulkovälituntien pakkasraja tulisi olla -10 astetta, 65 % samaa mieltä, 17 % eri mieltä. (*179)
  - 73 % mielestä kouluissa ei pitäisi olla pakollisia ulkovälitunteja lainkaan. (*37)
- Välituntikeskustelu ei rajoittunut vain pakkasrajoihin vaan myös muista asioista esitettiin mielipiteitä. **Tekemisen riittävyys** jakoi mielipiteitä:
  - Reilu kolmasosa (38 %) vastaajista kokee, että välitunneilla ei ole tarpeeksi tekemistä (*55), väitteen kanssa eri mieltä oli neljäsosa (24 %) vastaajista.
  - 42 % oli kuitenkin samaa mieltä väitteen ”Yläkoulun pihalla on tarpeeksi monipuolista tekemistä” kanssa ja vain 23 % eri mieltä. (*5)
- Erityisen moni (66 %) toivoi välitunnille enemmän mahdollisuuksia **hiljaisiin tiloihin** (*301) Lisäksi toivottiin lisää välitunteja, joilla saa mennä kirjastoon (*325) – 46 % samaa mieltä ja mahdollisuutta pitkillä välitunneilla mennä pelaamaan jääkiekkoa kaukalossa (*194) – 44 % samaa mieltä

Koulun aikataulut, toimintakulttuuri, säännöt ym.

- **Koulun aikataulut**

- Haluaisin yläkouluun monipuolisemmat kouluajat, ei aina klo 8-14. (*21) 57-22-19
- Koulun tulisi alkaa aikaisintaan kello 9. (*26) 59-21-19
- Kokeiden määrää yläkoulussa tulee vähentää. (*186) 68-11-19
- 9. luokkalaisille pitäisi ottaa käyttöön koeviikkojärjestelmä kuten lukiossa. (*187) 37-28-19

- **Opiskelurauha ja tukitarpeet**

- Koulussa on liikaa meteliä. (*42) 45-24-29
- Keskittyminen on vaikeaa isoissa luokissa. (*51) 42-24-33
- Lisää erityisopetus mahdollisuuksia eri oppiaineissa. (*143) 55-10-34

- **Säännöt ja toimintakulttuuri**

- Yläkoulussa annetaan liian helposti negatiivisia wilma-merkintöjä. (*63) 59-16-24
- Vapettamiseen pitäisi puuttua enemmän (*302) 57-16-26
- Kiroiluun pitäisi koulussa puuttua heti punaisella Wilma-merkinnällä. (*184) 17-62-20
- Yläkoulu suosii enemmän tyttöjä (*58) 30-30-35
- Vähemmistöistä pitäisi puhua enemmän koulussa (*175) 37-28-34

Värit kertovat
äänestäneistä:

Vihreä – samaa mieltä

Punainen – eri mieltä

Musta - väitteen ohittaneet

Kouluruoka

- Kouluruoka herätti paljon keskustelua. Tämä on ymmärrettävää, kun huomioidaan kohderyhmä ja keskustelun toteutustapa yläkoulussa.
- Suoraan kouluruokaan liittyviä väitteitä hyväksyttiin keskusteluun kahdeksan, lisäksi väitteitä oli mm. aamu- ja välipaloista, ilmaisista lämpimistä juomista ja energiajuomista.
- Yleistasoisen väitteen ”Liperin koulut tarvitsevat parempaa kouluruokaa” kanssa samaa mieltä oli 70 % ja eri mieltä 7%. (*33)
- Nuoret eivät vastusta kouluruokailua sinänsä, vaan toivovat laadullisia ja valinnanvaraa lisääviä parannuksia (proteiinia, kasvis- ja lihavaihtoehtoja, hedelmiä, toiveruokia).
- Eniten kannatusta saaneet väitteet (paljon kannatusta, vähän vastustusta):
  - Enemmän toiveruokaviikkoja kouluun, 82% puolesta (*115)
  - Leipää enemmän kuin näkkäriä, 82% puolesta (*163)
  - Useammin hedelmä ruuan jälkeen, 77% puolesta (*176)
- Kaikkia yksittäisiä toiveita ei voitu hyväksyä äänestykseen, koska toiveille ja palautteille on ruokapalveluilla omatkin kanavansa. Ne kaikki toimitetaan kuitenkin tiedoksi ruokapalveluille.

Muu ruoka- ja juomakeskustelu

- Suuri osa nuorista haluaa juoda energiajuomia. Ne kuitenkin jakavat mielipiteitä, eivätkä niihin liittyneet väitteet saaneet yhtä vahvaa kannatusta kuin suuri osa muista ruokia ja juomia koskevista väitteistä. Nuoret ottivat itse esiin myös juomiin liittyvät ikäraajat (THL:n suositus 15 vuotta).
  - Energiajuomat pitäisi sallia 8–9-luokkalaisille koulussa (*118) - 62% kyllä, 18 % ei, 19 % ohi
  - Energiajuomia ei pitäisi myydä tai antaa juotavaksi alle 15-vuotiaille (*324) – 32 % samaa mieltä, 46 % eri mieltä, 21 % ohi
- Kouluihin aamupalaa toivoo 60 % vastanneista (*77). Lisäksi sama määrä vastanneita toivoo nuokkareille / kouluun tarjolle ilmaista lämmintä juomaa (*191) ja 57 % toivoo nuokkareille useammin välipaloja (*57).
- Monen ruokiin ja juomiin liittyvän väitteen voi tulkita viittaavan koettuun jaksamiseen ja vireyden tarpeeseen koulupäivän aikana.

Kännyköiden käyttö koulussa

- Kännyköihin liittyvä keskustelu on ollut talvella 2026 ajankohtainen sekä yläkoulussa että valtakunnallisesti. Myös vokit-keskusteluun saatiin useita kännyköiden käyttöön liittyviä väitteitä.
- Kännyköiden käyttöön liittyvissä väitteissä äänestäjäkunta oli varsin samaa mieltä siitä, että puhelimien käyttö pitäisi yläkoulussa olla mahdollista:
  - Kännyköitä ei pitäisi kieltää yläkoulussa. Alakoulussa kieltäminen on hyvä asia, 81 % samaa mieltä, 8% eri mieltä. (*108)
  - Liperin kouluissa täytyisi saada käyttää puhelimia välitunnilla, 76% puolesta, 7% vastaan. (*43)
- Kännyköiden merkityksen kiusaamisessa tunnistaa 15 % vastanneista, joiden mielestä yläkoulussa kiusaamista olisi vähemmän, jos puhelimia ei saisi käyttää välitunnilla. Suurin osa eli 64 % oli kuitenkin väitteen kanssa eri mieltä. (*24)
- Kun oppilailta kysyttiin, haittaisiko heitä kännykän käyttökielto yläkoulun välitunneilla, 69 % vastaajista kokisi haittaa ja 19 %:a käyttökielto ei haittaisi. (*6)

Hyvinvointi & osallisuus

Osallisuus, yhdenvertaisuus, mielen
hyvinvointi, kiusaaminen ja
turvallisuus

Esiin nousseita hyvinvointiaiheita

- Keskustelun perusteella nuorten **vaikuttamismahdollisuuksien ja osallisuudessa** on vielä kehittämistä
  - Tiedän, miten voin vaikuttaa nuorten asioihin Liperissä. (*8) 37–21–40
  - Minusta tuntuu, että voin vaikuttaa Liperin asioihin. (*9) 32–25–41
- **Mielen hyvinvointi ja tuki**
  - 40 % nuorista vastasi kokevansa ahdistusta ainakin kerran viikossa (*22) ja 31 % ei.
  - 74 % vastaajista kertoi itsellään olevan ainakin yksi aikuinen, jolle voi puhua asioista. (*326)
  - 72 % mielestä nuorten mielenterveyttä pitäisi huomioida enemmän (*353)
- **Kouluympäristössä** hyvinvointiin liittyen esiin nousivat ympäristön meteli (*42) ja vaikeus keskittyä isoissa luokissa (*51). Molempien väitteiden kanssa samaa mieltä oli hiukan alle puolet vastaajista, kun taas neljäsosa vastanneista ei kokenut näitä häiritseviksi asioiksi.
  - Kehittämisehdotuksena moni (66 %) toivoi välitunneille enemmän mahdollisuuksia hiljaisiin tiloihin (*301).
- Nuorista valtaosa (57 %) toivoo, että vapettamiseen puututtaisiin herkemmin (*302).
- Myös muita hyvinvointia lisääviä kehittämisehdotuksia esitettiin.
  - 77 % toivoi parempilaatuisesta vessapaperista kouluihin ja päiväkoteihin (*73)
  - Myös ehdotus ilmaisia hygieniatuotteita kuten siteiden hankkiminen kouluihin ja muihin julkisiin vessoihin sai laajaa kannatusta ja sitä kannatti 69 % vastanneista

Turvallisuus

- Turvallisuuteen liittyen talven aikana oli lasten ja nuorten kuulemisessa (Lapsiystävällinen kunta –tavoitteet) noussut esille, että osa nuorista kokee Ylämyllyllä liikkumisen turvattomaksi. Aiemman keskustelun perusteella se haluttiin nostaa myös voxitiin äänestettäväksi, jotta nähtäisiin, miten suurta joukkoa nuorista asia huolettaa.
  - Voxit-kesustelun perusteellä väitteen ”Ylämyllyn keskustassa on pelottavaa liikkua pimeällä” kanssa (*16) oli samaa mieltä 30 % ja eri mieltä 44 % (25 % ohi)
  - Yksittäisistä väitteistä tämä aiheutti eniten myös muuta ”ei-väitemuotoista” kommentointia sekä poiki mm. vastaväitteen ”Ylämyllyn keskusta on turvallinen paikka” (*183), jonka kanssa oli samaa mieltä 55 % ja eri mieltä 11 % (32 % ohi).
- Psykologiseen turvallisuuteen liittyy mm. tunne yhdenvertaisuudesta
  - 62 % koki voivansa olla oma itsensä Liperissä ja eri mieltä oli 14 %. (*15)
  - 25 % kokee kuuluvansa johonkin vähemmistöön. (*7)
  - Keskustelussa väite siitä, suosiiko yläkoulu enemmän tyttöjä jakoi vahvasti mielipiteitä – 30 % oli samaa mieltä, 30 % eri mieltä ja 35 % ohitti väitteen. (*58)

Tulevaisuus, asuminen & työ

Asuminen, identiteetti, tulevaisuuden
suunnat, kesätyöt

Asuminen, tulevaisuus ja työt

- Suurin osa nuorista on tyytyväinen Liperiin asuinpaikkana. ”Tykkään asua Liperissä” saa enemmistön kannatuksen (58 % samaa mieltä, 12 % eri mieltä). (*159)
- Nuorilta kysyttiin myös arviota asumispaikasta tulevaisuudessa: osa nuorista haluaa jäädä, osa kokee lähtemisen todennäköiseksi.
  - Suurimmalla osalla nuorista ei ole kiire muuttaa pois Liperistä. Noin kolmasosa (35 %) nuorista on samaa mieltä ”Muutan heti pois kun mahdollista” väitteen kanssa - eri mieltä oli 28 %. (*123)
  - Aikuisena Liperissä arvioi haluavansa asua noin neljäsosa vastanneista. 35 % oli eri mieltä väitteen kanssa. (*11)
  - Ulkomailla asumisesta kiinnostuneita oli 43 %, kun taas neljäsosaa vastanneista tämä vaihtoehto ei kiinnosta. (*156)
- Yli puolet nuorista aikoo hakea kesätöihin. Kesätyötarjontaan toivotaan kuitenkin lisää vaihtoehtoja, sekä nuoremille, että lähempänä omaa asuinpaikkaa.
  - Aion hakea kesätöihin ensi kesäksi. (*192) 60–12–26
  - 7. luokkalaisille pitäisi olla enemmän kesätyövaihtoehtoja (*205) 59–11–29
  - Enemmän kesätöitä Viinijärvelle (*146) 40–16–43
- Yrittäjyys nähdään tulevaisuuden työllistymisvaihtoehtona: 40 % arvioi, että voisi tulevaisuudessa olla yrittäjä. 19 % oli väitteen kanssa eri mieltä. (*10)

Liperi ja identiteetti

- Vastaajista 78 % ilmoittaa asuvansa Liperin taajamissa (Ylämylly, Liperi tai Viinijärvi). (*3)
  - Yksittäisiä tai asukasmäärältään pienempiä alueita koskevissa väitteissä on enemmän ohituksia, koska ne eivät välttämättä kosketa muualla asuvia nuoria
- Vaikka suurin osa nuorista asuu taajamissa, he vaikuttavat omaksuneen maaseutuidentiteetin. Tämä näkyy lisättyinä väitteinä maatalojen tärkeydestä Liperille ja omasta maalaisuuden kokemuksesta.
  - 63 % on samaa mieltä, että on tärkeää, että Liperissä on paljon maatiloja (*188)
  - Väite ”Pidän itseäni maalaisena” jakaa mielipiteitä enemmän, mutta samaa mieltä on kuitenkin puolet vastaajista (*327)

Nuorisotilat & vapaa-aika

Nuorisolle sopivat tilat, nuokkarit,
harrastukset ja liikunta vapaa-ajalla

3) Nuorisotilat & vapaa-aika

- Nuorisolle sopivia tiloja koskevassa keskustelussa korostuvat ”hengailu ja oleilu” eli tarve turvallisille, lämpimille ja nuorille sopiville oleskelupaikoille.
  - Väitteen ”Pitäisi olla enemmän oleiluun sopivia lämpimiä tiloja, jotka ovat pidempään auki” kanssa samaa mieltä oli 75 % nuorista (*19)
  - Hieman yli puolet vastaajista oli samaa mieltä siitä, että haja-asutusalueilla eli taajamien ulkopuolella on liian vähän tekemistä (*18)
  - Erikseen toivottiin enemmän tekemistä nuorille Ylämyllyn keskustassa (*17), iltaoleiluun sopivia paikkoja Liperin keskustassa (*142) ja hengailupaikkaa Viinijärvellä (*196).
- Ylämyllylle rakennettu nuorten paikkaa piti hyvänä juttuna noin puolet vastaajista. Yli kolmasosa vastaajista oli ohittanut kysymyksen. (*4) Vastauksia tarkasteltaessa on huomioitava, että nuorten paikka valmistui vasta loppuvuodesta 2025, joten se ei keskustelun toteutusaikaan ollut ehtinyt olla vielä käytössä lumettomaan aikaan.
- Suoraan nuorisotiloihin ja niiden palveluihin liittyviä toiveita esitettiin useampia:
  - Nuorisotilojen aukioloa myös viikonloppuisin toivoi puolet vastaajista (*351)
  - Nuokkarin koneille halusi lisää pelejä 45 % vastaajista. (*23)
  - Noin 60 % toivoo nuokkareille useammin välipaloja (*57) ja ilmaista lämmintä juomaa, kuten kahvia tai teetä (*191).

Harrastukset ja liikunta

- Väite kiinnostavista harrastusmahdollisuuksista Liperissä jakoi vastaajia. Väitteen kanssa samaa mieltä oli 37 %, eri mieltä 32 % ja 30 % ohitti väitteen. (*13)
- Keskustelussa nousi esiin myös yksittäisiä harrastusmahdollisuuksia / lajeja ja niihin liittyvien olosuhteiden parantamista. Näissä vastauksissa oli usein paljon väitteen ohittaneita, johtuen todennäköisesti siitä, ettei juuri nimenomainen harrastus tai laji välttämättä koske tai kiinnosta kaikkia vastaajia.
  - Parempi yleisurheilukenttä Ylämyllylle. (*67) 45–15–39
  - Ylämyllyn pesäpallokenttä pitäisi uudistaa. (*228) 38–18–42
  - Toivon, että Liperissä olisi mahdollisuus harrastaa koripalloa iltaisin. (*331) 32–20–46
  - Haluaisin osallistua vain nuorille tarkoitettuun liikuntatapahtumaan. (*217) 26–25–48
- Uimarantojen kunnostus sai kaikkein laajimman kannatuksen: väitteen kanssa samaa mieltä oli 75 % nuorista. (*222)
- Väitteiden määrästä päätellen myös luistelu on monelle mieluista toimintaa.
  - Liperin kirkonkylän ulkojäät pitäisi huoltaa myös viikonloppuisin ja pukkarit myös viikonloppuna auki ja pakkasrajaa ylemmäs esim. 22 (*138) 50–10–38
  - Ylämyllyllä pitäisi olla tekojäät, jotta ei tarvitsisi odottaa alkutalvella sopivia kelejä. (*138) 42–17–40
  - 44 % toivoi myös välitunneille mahdollisuutta pelata jääkiekkoa kaukalossa (40 % ohittanut väitteen). (*194)

Palvelut

Palvelut ja liiketoiminta (esim. kaupat, ravintolat), harrastamisen paikat, liikenne

Palvelut ja liiketoiminta

- Keskusteluun tuli paljon väitteitä tai toiveita uusista palveluista ja liiketoiminnasta Liperin alueella. Suurin yhteinen tahtotila liittyy arjen ja vapaa-ajan palveluihin, jotka lisäävät viihtyvyyttä ja tekemistä. Liperiin toivottiin laajalla skaalalla monipuolisempaa myymälä- ja ravintolatoimintaa.
  - Yleisesti lisää ruokapaikkoja (*97) ja kauppoja (*99) – näitä kannatti noin 70 %
  - Tarkemmista toiveista kebabpaikat (*72), Ylämyllylle lisää kahviloita (*35) ja pikaruokapaikkoja (*322) saivat noin 60 % kannatuksen kukin.
  - Kirkonkylälle halusi enemmän palveluita noin 60 % (*40)
  - Ylämyllyn kauppakeskuksen laajennusta kannatti 64 % (*358)
- Myös tietyille päätaajamien ulkopuolisille alueille esitettiin palveluja:
  - Käsämään toivottiin kyläkauppaa (*56) sekä uutta huoltoasemaa (*180)
  - Huoltoasema Viinijärvelle (*356)
  - Kyläkauppaa toivottiin myös Kaatamoon (*145) sekä Vaivioon (*212)
- Suuret yksittäiset palveluinvestoinnit aiheuttivat enemmän hajontaa kuin yksimielisyyttä ja kannatus näihin liittyvissä väitteissä oli 43-51 %
  - huvipuisto (*27), vesipuisto (*28), jäähalli (*214), uimahalli Ylämyllylle (*61), laskettelukeskus (*225)
  - Hotellien puolesta äänesti 37 % ja vastaan 29 % (*48)

Muut palvelut, liikenne

- Muita toivottuja palveluita:
  - Parempi leirikeskus (*38)
  - Airsoft-rata (*199)
  - Motocross-rata Nopsakille (*229)
  - Koirapuisto sai näistä ainoana yli 50 % kannatuksen (*200). Kannatus oli jokseenkin samalla tasolla kun laajemmalle yleisölle toteutetussa Ylämylly-keskustelussa elokuussa 2025.
- Liittyen Liperissä ajankohtaisiin uudistuksiin esiin nousivat leikkipuistot ja kyläkoulut
  - Nuorista 70 % oli samaa mieltä väitteestä ”Toivoisin, että leikkipuistoja ei purettaisi” (*336). Toive voi liittyä siihen, että nuoret hyödyntävät leikkipuistoja oleiluun, mutta myös perheiden yleisesti tärkeäksi kokemiin viihtyvyyssasioihin.
  - Kyläkoulujen säilyttämisen koko tärkeäksi 56 % vastanneista (*193)
- Liikennepalveluihin liittyen nuorten mielestä haja-asutusalueilta pitäisi kulkea enemmän busseja Ylämyllylle ja keskustaan päin – väitteen kanssa oli samaa mieltä 68 %. (*339)
  - Lisäksi bussien aikatauluja piti epäselvinä lähes puolet vastanneista. (*360)
  - Äänestyksestä jätettiin pois toive koululaistenbussikortin maksuttomuuden laajentamisesta, koska se koskee vain osaa nuorista. Se huomioidaan kuitenkin toiveena.

Infra & asuin ympäristö

rakennettu ympäristö, väylät

Infra & asuinympäristö

- Nuoret esittävät useita konkreettisia kehittämistoiveita fyysiseen ympäristöön.
- Vapaa-ajanviettopaikkojen osalta toiveita on koottu palveluita koskeville dioille.
- Jalankulun ja pyöräilyn kehittämiseen liittyviä väitteitä:
  - Enemmän kevyen liikenteen väyliä. (*85) 54-11-34
  - Eri paikoissa pitäisi olla enemmän polkupyörätelineitä. (*361) 57-9-32
- Muista väylistä keskustelussa nousi esiin Tutjuntien asfaltin kunnostaminen. (*218) 46-8-44
- Liperin kouluun erillisiä parkkipaikkoja traktoreille kannatti 43 %. (*92)
- Yksittäisten kohteiden käyttö / kehittäminen:
  - Kirkonkylän keskustassa kirkon viereisen sorakentän ottaminen paremmin käyttöön. (*329) 47-9-42
  - Liperin Nopsakilla mopoilun pitää olla kielletty. (*230) 22-39-37. Huom! Tällä hetkellä alueella ei saa ajaa moottoriajoneuvoilla, ei siis myöskään mopoilla.
- Yleinen rakennetun ympäristön kehittäminen / houkuttelevuus
  - Korkeiden rakennusten rakentaminen jakoi vastaajia. (*181) 31-30-37 Vertailun vuoksi Ylämyllykeskustelussa 8/2025 lisää kerrostaloja kannatti 28 % ja ainakin yhtä korkeampaa taloa (6-8-kerrosta) 41 %
  - Yli puolet oli sitä mieltä, että Liperiin rakennettavien rakennusten pitäisi olla hienompia. (*182)

Muita havaintoja toteutuksesta ja tuloksista

Huomioita toteutuksesta: Hylätyt väitteet

- Hylättyjä väitteitä tuli keskusteluun suhteessa enemmän kuin kunnan aiemmin toteuttamissa keskusteluissa. Keskustelun moderointi teetti siksi enemmän työtä kuin aiemmat keskustelut.
  - Opettajat antoivat oppilaille selkeät ohjeet toimintaan, mutta väitteet lisättiin omilla laitteilla, joihin valvonta ei luonnollisesti ulottunut
  - Sen verran kevennettiin anonymiteettiä, että jos täysin käsittämättömiä ”väitteitä” tuli johonkin aikaan erityisen paljon, tiedotettiin tästä viestillä opettajalle yleisellä tasolla, jotta hän pystyi puuttumaan asiaan
- Keskustelu tuotti paljon moderaattoreiden haaviin jääneitä ns. ”huumoriväitteitä”. Täysin asiattomia, kuten seksistisiä tai rasistisia kommentteja oli kuitenkin ilahduttavan vähän (alle 10 kpl yli 300 ehdotetusta väitteestä).
- Osa hylätyistä väitteistä oli esimerkiksi yleisiä (kehittämisen)toiveita tai muuta palautetta tai mielipiteitä, jossa ei varsinaisesti ollut äänestettävää sisältöä.
  - Tällaisia olivat esim. yksityiskohtaiset toiveet ruokapalveluille
  - Asialliset palautteet on koottu tiedoksi kohteena olevista asioista vastaaville palvelualueille

Huomioita toteutuksesta ja tuloksista

- Keskustelun aikana opettajat huomasivat, että väitteissä käytettiin paikannimeä ”Liperi” välillä kun tarkoitetaan koko kuntaa ja välillä kun tarkoitetaan vain Liperin kirkonkylää. Tämä oli hämmentänyt osaa oppilaista ja tästä syystä muutamaa väitteistä myös muokattiin selkeämmiksi. Kaikista väitteistä ei kuitenkaan suoraan ilmene, kumpaa tarkoitetaan. Tämä huomioitiin vastausten analysoinnissa.
- Julkisessa keskustelussa yleisistä ilmasto-, ympäristö- tai luontoasioista ei nuorten keskusteluun tullut yhtäkään väitettä.

Liperi

Lisätietoja Voxit-alustan käyttöönotosta Liperissä:

Hankeasiantuntija Sonja Kortelainen, sonja.kortelainen@liperi.fi,

p.050 594 8681